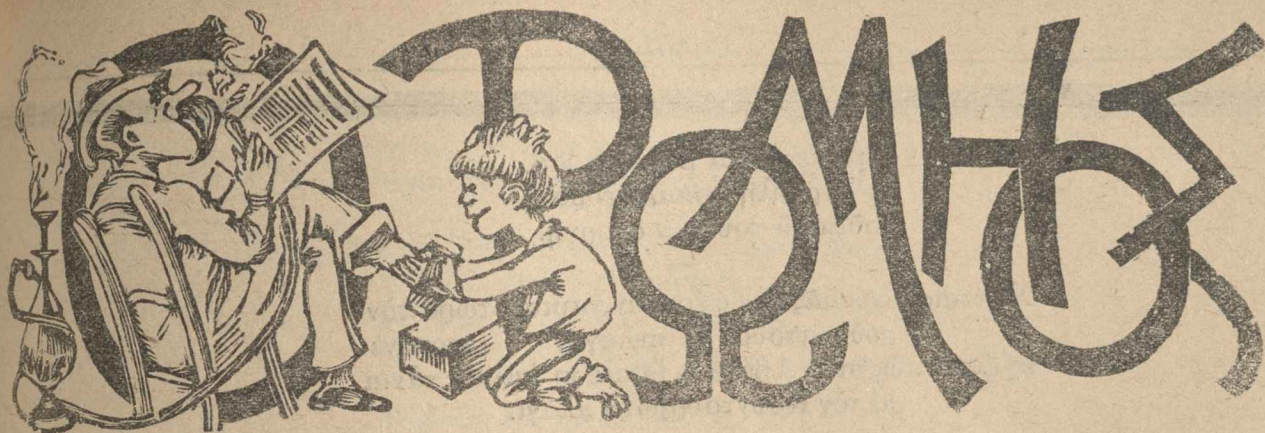

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Ὅγδοον κι' εἰκοστὸν μετροῦντες χρόνον
ἐδιδόμεν' στήν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Χίλια κι' ἑνηακόσα δεκατρία,
δραῖσις καὶ θερμὴ φιλοπατρία.

Μάρτη δεκαεξή,
λύπη δίχως λέξι.

Χίλια καὶ διακόσα καὶ πενήντι' ἀκόμη,
ἀπὸ μαῦρο πένθος γέμισαν οἱ δρόμοι.

Νεκροῦ μεγάλου ψάλλω
προσκύνημα μεγάλο.

Α'.

Σὲ κανονιοῦ κιλλίβαντα φέρουν τὸ φέρετρό του
καὶ κόσμος ἔρχεται νὰ δῇ τὸν ὡμορφο νεκρό του.

Δὲν κελαῖδουνε τὰ πουλιά,
νέοι καὶ πάλι πόνοι...
τὸ λείψανο τοῦ Βασιληᾶ
τὸ φέρουν σὲ κανόνι.

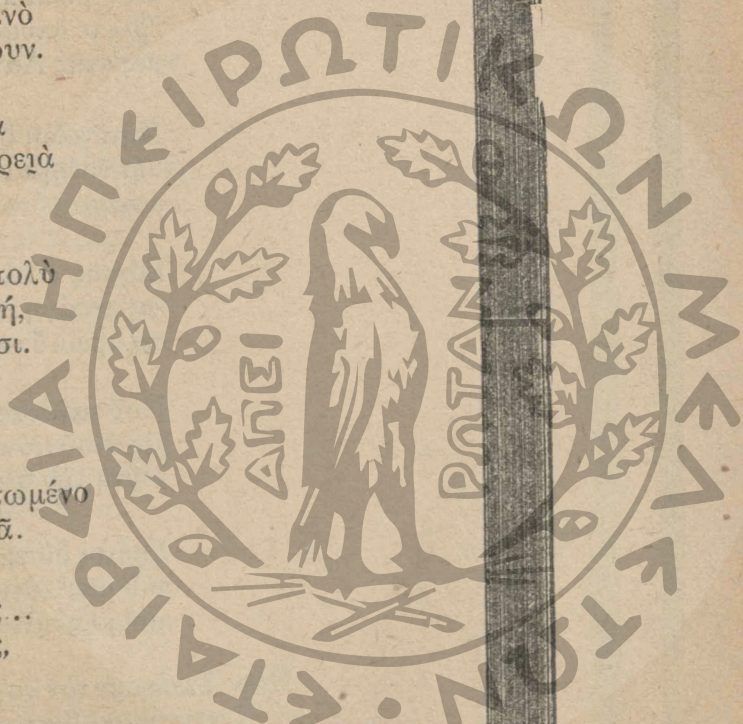
Ἐστὸ λείψανό του τὸ τρανὸ
δάφναις τοῦ Στόλου γέρονται,
τὸν Ρήγα τὸν θαλασσινὸ
ναυτόπουλα τὸν φέρουν.

Ἀκόμη τὰ καμπαναριὰ
σημαίνουνε βαρεῖα βαρεῖα
ὅτι λυπημένη κτίσι.

Τὸν κλαῖνε μὲ καῦμό πολὺ
καὶ μέσα' στήν Ἀνατολή,
τὸν κλαῖνε καὶ στή Δύσι.

Χελιδόνι κουρασμένο
βγάζει θλιβερὴ λαλιά:
μᾶς τὸν φέρουν σκοτωμένο
τὸν καλὸ μας Βασιληᾶ.

Τριγυρίζετε τὸ σκῆνος...
ἔρχεται νεκρὸς ἐκεῖνος,
ποῦ ζῆσε χωρὶς ὀργή.

Κι' εἶχε πάντα βαρδιατόρο
κι' Ἡρακλῆ ροπαλοφόρο
τοῦ λαοῦ του τὴν στοργή.

Ναῦταις τώρα μᾶς τὸν φέρουν, ναῦταις τώρα τὸν
ποῦ κτυποῦσε τὰ πελάγη, [περνᾶνε
κι' ἔλεγε πῶς στὸν Ἀβέρωφ ἤθελε κι' ἐκεῖνος νᾶναι
μὲ τὸν Κουντουριώτη πλάγι.

Νὰ τοῦ Στόλου τὰ παιδιὰ
μὲ τὸν Ρήγα τῆς πορφύρας,
ποῦ θαλασσινῆς ἀλμύρας
ἐδιψοῦσε μυρωδιά.

Β΄.

Τὰ καμπαναριὰ κτυπᾶνε...
μὲς στὴν Ἐκκλησιὰ τὸν πᾶνε,
ποῦ σὰν πρωτοῦλθε τότε
τὸν εὐλόγησαν μὲ πόνο
πεθαμμένοι στρατιῶται,
ποῦ δωσαν' στὸ γένος Θρόνο.

Τὰ καμπαναριὰ κτυπᾶνε...
στὴν Μητρόπολι τὸν πᾶνε
τὸν νεκρὸ τοῦ σκοτωμένου.

Ποῦ συνώδευς ἐκεῖ πέρα
κάποια λείψανα μὲ μέρα
Πατριάρχῃ κρεμασμένου.

Τὰ καμπαναριὰ κτυποῦν...
φῶς ἀπάνω του σκορποῦν
Ἐκκλησιᾶς μεγάλης θόλοι.

Ποῦ μὲ πίκραις ποτισμένος
ἔβλεπε σκυφτὸ τὸ γένος
μὲς στῆς Λαύρας του τὴ Σχόλη.

Μήτε κλέη δαφνηφόρα,
μήτ' ἐθέρμαινε σὰν τώρα
μαχητὰς ἢ γαλανή.

Βόγγος σ' ὄλαις τῆς μεριαῖς,
καὶ πελάγη καὶ στεριαῖς
σκλάβων ἐπνιγαν φωνή.

Ποῦ κανέναν τότε νᾶβρη
μὲς στοῦ πόνου τὰ σαράκια
τούτῃ τὴν φεγγοβολή;

Χρόνοι δίσεκτοι καὶ μαῦροι,
ποῦ μᾶς πότισαν φαρμάκια,
ποῦ μᾶς πότισαν χολή.

Ἐστὴν Ἐκκλησιὰ τὸν πῆγαν, ποῦ πῆγε μὲ καμάρι
καὶ Κωνσταντῖνο βάπτισε τὸ πρῶτο του βλαστάρι,

στὴν Ἐκκλησιὰ τὸν πῆγαν, ποῦ Χερουβεὶμ χοροὶ
τὸν εἶδαν γάμου στέφανο στὸν γυιό του νὰ φορῇ.

Ἐστὴν Ἐκκλησιὰ τὸν πῆγαν, ποῦδε καλὰ περίσσια,
ποῦδε κι' ἡμέραις λαμπεραῖς,
καὶ γιῶρτασε παιδιῶν χαραῖς,
καὶ γάμους καὶ βαπτήσια.

Τώρα, ποῦ φαρμακεροὶ
ἤησμονήθηκαν καιροί,
κάθε λύπη μας παληά.

Τώρα, ποῦ λθαν ἄλλοι χρόνοι,
πεθαμμένο σὲ κανόνι
φέρνουνε τὸν Βασιλεῖα.

Κι' ἐμεῖς ἐπεριμέναμε σὲ ρόδα Δεκελείας
πῶς θὰ ξαναγυρίσῃ,
καὶ θὰ πανηγυρίσῃ
πενήντα χρόνους ἀγαθῆς ἀλήθειας Βασιλείας.

Κι' ἐμεῖς τὸν λαχταρούσαμε,
κι' ἐμεῖς τὸν καρτερούσαμε
σὰν πρῶτα στὸ Παλάτι.

Καὶ ν' ἀλαλάξωμ' εὐτυχεῖς
ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς
χίλιαις φοραῖς σπολλάτη.

Μὲ τοὺς θλιβεροὺς τοὺς ἥχους
ἔμπρὸς στὸ φέρετρο σιμόνω,
καὶ δὲν λέω παρὰ μόνο
τοῦ Ζακυνθινοῦ τοὺς στίχους:

Ἀλευθεριά, γὰρ λίγο πάψε
νὰ κτυπᾷς μὲ τὸ σπαθί,
κι' ἔλα σίμωσε καὶ κλάψε
μὲς στὸ πένθος τὸ βαθύ.

Μαυρίλ' ἀπλόνεται παντοῦ σὲ πλάτη καὶ σὲ μήκη,
μαῦρος κι' ὁ Πύργος ὁ Λευκὸς μὲς στὴ Θεσσαλονίκη,
κι' ἐκεῖ, ποῦ τὸν ἐσχάτωσαν ἀνάβει μὲ καντήλα,
ποῦ ναι τὸ φῶς τῆς παγερῆς καρδιᾶς ἀνατοιχίλα.

Στὸ λείψανό του καίνε
κι' ἀλλόφυλοι λιβάνια,
κι' ἀλλόφυλοι τὸν κλαῖνε
καὶ πλέκουνε στεφάνια.

Κι' ἐκεῖνοι, ποῦ τοὺς μάθανε ζωὴ δουλοφροσύνης,
ἀκολουθοῦν τὸν Βασιλεῖα τῆς ἐλεημοσύνης.

Κι' ἐκεῖ τὸ σήμαντρο κτυπᾷ
μὲ στεναγμοῦ, μὲ θοῆνο,
καὶ βλέπεις δίπλα στὸν παπᾶ
τὸν Χόντζα, τὸν Ραββίνο.

Τὶ κόσμος τὸν ἀκολουθεῖ,
τὶ πλήθη γύρω ξένα,
μέσα στὸ πένθος τὸ βαθύ
ὅλοι γιγνήκαν ἕνα.

Γυναῖκας ἀγγελόκαρδης σπαράζουν φυλλοκάρδια
καὶ τὰ παιδιὰ του στέκονται ὅτ' ἔφ' ἑρπύλλου του βάρδια,
κι' ὁ νέος Ρήγας λησμονεῖ
τὸ Στέμμα καὶ τὸν Θρόνον,
καὶ τὸν πατέρα του θρηνεῖ
μὲ τοῦ παιδιοῦ τὸν πόνο.

Πατρίδα, ποῦ λησμονήσῃς τὴν πρώτη καταφρόνια,
θριάμβους ἀλαλάζει,
καὶ βάλαμο σταλάζει
καὶ σὲ Βασιλομήτορα, καὶ σὲ παιδιὰ κι' ἐγγόνια.

Παιδιὰ, ποῦ τοῦ Πατέρα σας τὸ λείψανο φρουρεῖτε,
καὶ τώρα ποῦ τὸν κλαῖτε
θριάμβους νὰ τοῦ λέτε,
καὶ πάντα νὰ θαρρῆτε.

Νᾶναι μεγάλ' οἱ λόγοι σας,
νᾶναι τὸ μοιρολόγι σας
ὥδ' ἡ παρηγοριᾶς,
ὕμνος Ἐλευθεριᾶς.

Μεγάλαις καταφρόνιαις σκορπίζονται σὰν φύκη
ἔμπροστ' ὅτ' ἔσ' ἡ σκοτωμένο,
ποῦλεγε πῶς θὰ κἀνῃ καὶ ὅτ' ἡ Θεσσαλονίκη
Παλάτι τιμημένο.

Τὰ ξέπλεκα μαλλιά μου
κι' ἐγὼ τοῦ Βασιλεῖ μου
τὸ λείψανο τ' ἀπλόνω.

Πολλὰ κρυφολαλῶ
καὶ τὸν καταφιλῶ,
καὶ δίπλα του ὕψιλονω.

Ἡ καθεμὴν καμπάνα, ποῦ θλιβερὰ σημαίνει,
ξυπνᾷ γενναίων νίκας,
ξυπνᾷ προγόνων θήκας,
ξυπνᾷ σεπτὰ τεμένη.

Ξυπνᾷ τὸν στεριανὸν
καὶ τὸν θαλασσινόν,
ξυπνᾷ τὸν κάθε κάμπο, ξυπνᾷ καὶ τὰ κροτάλια
τῶν θρύλων, τῶν ἁσμάτων,
ὅπου Νεράιδες λούζουν ἀφροπλάσμενα κάλλη
μέσα σ' ἀφροὺς κυμάτων.

Προμάχων ἔρχεται χορός,
κι' ὁ κύπος ὁ λυπητερός
εἶν' ἕνα ξυπνητῆρι
σὲ πόθων κοιμητῆρι.

Χαρῆτε, ποῦ κηδεύεται σὲ νικητῶν κανόνι,
καὶ τῆς καντήλας του τὸ φῶς, ποῦ τῆς καρδιαῖς παγὼ-
ίνεται φῶς ὅτ' ἔσ' οὐρανοὺς
τῶν ἐθνικῶν ὀνείρων,
καὶ φῶς ὅτ' ἔσ' τάφους τοὺς κλεινοὺς
ἡρώων καὶ μαρτύρων.

Ἐκεῖνος πρώτη κεφαλὴ
θὰ λάμπῃ, θὰ φωτοβολῇ
ὅτ' ἔσ' ἡ Πάνθεον τὸ λατρευτὸν
τῶν ἀθανάτων μαχητῶν.

Καὶ δαφνοστόλιστα παιδιὰ
θὰ βρῖσκουν μὲς ὅτ' ἡ λαγκαδιὰ,
θὰ βρῖσκουν μὲς ὅτ' ἡ κῆμα
τοῦ Βασιλεῖ τὸ μνήμα.

Γι' αὐτοὺς αὐτὸς ὁ Βασιλεῖς ὁ δολοφονημένος
θᾶναι παντοῦ θαμμένος.
Ἀθάνατο τὸν Βασιλεῖ
σὲ μάρμαρο σκαλίζω,
μὲ τὴν πορφύρα τὴν παλῆν
τοῦ Κόδρου τὸν στολίζω.

Κι' ἀπὸ τὸ φέρετρο πετῶ
σὲ κάμπους κι' ἀκρογᾶλια
μὲ τὸν μεγάλο τὸν αἰτό,
ποῦχει τὰ δὴ κεφάλια.

Λαοῦ μεγάλη σιωπὴ
ἔμπροστ' ὅτ' ἔσ' ἡ Βασιλεῖ του,
θέλει τραγουδιὰ νὰ τοῦ πῇ,
μὰ χάνει τὴν μιλιὰ του.

Λαὸς ἀμίλητος περνεῖ,
Λαὸς τὸν Ρήγα προσκυνᾷ,
τὸν Ρήγα του κηδεύει.

Λαὸς ποτίστηκε χολή,
καὶ μὲ τὴ λύπη του μιλεῖ,
μ' αὐτὴν τὸν συνοδεύει.

Λαὸς μεγάλα στέφανα κυττᾷ ὅτ' ἔσ' ἡ λείψανό του
καὶ κἀνῃ τὴν ἀγάπη του γιὰ φωτοστέφανό του.
Λαὸς μὲ τῆς ἀγάπης του τὸν πλημμυρεῖ τὰ μῦρα
καὶ προφητεύει ὅτ' ἔσ' ἡ Σαοὺλ μὲ τοῦ Δαυὶδ τὴν λύρα.

Μέσα ὅτ' ἔσ' ἡ πένθος τὸ βαρὺ
μαυροντυμένη προχωρεῖ
κι' ἡ πολιοῦχος κόρη.

Καὶ κλίνει ἔμπροστ' ὅτ' ἔσ' ἡ Βασιλεῖ
μὲ τῆς Εὐφροσύνης τὴν ἐλπίδα
καὶ τὸ χρυσὸ τῆς δόρυ.

Κι' αὐτοὺς, ποῦ τώρα ξαστεριαῖς
εἶδαν ὅτ' ἔσ' ἡ πέρασμά του,
καὶ τραγουδῶντας Ἀλευθεριαῖς
ἐπέταξαν σιμά του.

Τοὺς ξανασπάρξαν λυγμοὶ
κι' ἔσκυψαν τὸ κεφάλι,
ποῦ νόμισαν γιὰ μιὰ στιγμή
πῶς σκλαβωθῆκαν πάλι.

Ὁ Βασιλεῖς, ποῦ πίκραις μας ἐπῆγε νὰ γλυκάνῃ,
τὸν ὕστερο περίπατο μὲς ὅτ' ἔσ' ἡ Ἀθήνα κἀνῃ.
Τὸν Βασιλεῖ, ποῦ τὸ δένδρι τῷδε νὰ γίνῃ λεύκα,
κι' ἄκουσ' αἰώνων σίδερα τριγύρω του νὰ σπᾶσουν,
τὸν πᾶνε νὰ τὸν θάψουνε ὅτ' ἔσ' ἡ Τατοιοῦ τὰ πεῖνα,
ποῦ πλέκουνε τοὺς κλώνους τῶν τῶν μνήμα νὰ σκεπά-
[σουν].

Ἐκεῖ χορεύουν μάτρευτες, ἥρωες δαφνηφόροι,
ἐκεῖ περισσῆς εὐωδίας μυρόνουν τὸν ἄερα,
κι' ἐκεῖ σὰν ἴσκιος φαίνεται χρυσομαλλοῦσα κόρη,
ποῦ πέθανε ὅτ' ἔσ' ἡ Μοσκοβιά, μὰ βρῖσκειτ' ἐδῶ πέρα.